

оптимізацію складських запасів, підвищення контролю за дебіторською заборгованістю та систематичний моніторинг фінансових показників, дозволяє зменшити ризики і забезпечити швидку адаптацію до змін зовнішнього середовища. Раціональне фінансове планування сприяє максимізації використання ресурсів та досягненню конкурентних переваг на ринку. У підсумку, впровадження запропонованих рішень допоможе компаніям не лише вижити у складних економічних умовах, але й забезпечити сталий розвиток.

Список використаних джерел:

1. Дробишева О.О. Роль виробничих засобів у виробничому процесі підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2016. Випуск 2(02). С. 19–24. URL: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/evzdia_2016_2_19.pdf.
2. Заграй В.О. Аналіз ефективності використання оборотних активів підприємства. Матеріали XLVII науково-технічної конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету: збірник доповідей. Вінниця: ВНТУ, 2018. С. 3019–3023. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/21092/4816.pdf>.

Д-р екон. наук Яровенко Т. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ АДАПТАЦІЙНИХ ЗМІН

Причиною зниження конкурентоспроможності та банкрутств підприємств у сучасних умовах є їх неможливість адаптуватися до динамічних змін. Шляхом виходу підприємств з кризи та потенціалом зростання фінансових результатів їх діяльності визначено інноваційний розвиток у достатніх темпах та масштабах. Інноваційний розвиток є прогресивним, заснованим на використанні науково-технічних досягнень в умовах цифрового суспільства. На думку Ємельянова О. Ю. цей тип розвитку суб'єкта господарювання представляє собою стійкі зміни внутрішніх властивостей, що обумовлені впровадженням нововведень та зміни його функціональних властивостей, внаслідок яких відбувається зростання економічного потенціалу з реалізацією набутих економічних можливостей [1]. Пілецька С.Т. та Ткаченко Є.В. наголошують, що інноваційний розвиток підприємства є сукупністю відносин, які виникають у ході цілеспрямованого

підвищення його економічної ефективності та конкурентоспроможності на основі інновацій [2]. Мігус І.П., Шатілова О.В., Шишук Н.О. та Коваль Я.С. зазначають, що швидка зміна зовнішнього середовища змушує більш рішуче розвиватись суб'єктам господарювання у напрямку цифрових інновацій [3]. Клименко К.В. обґрунтовує, що в умовах перманентних змін підприємства потребують інноваційної складової розвитку. Рушійною силою таких змін повинна стати діджиталізація, що дозволяє вийти на новий рівень розвитку [4].

Інноваційна діяльність є пріоритетним напрямом у системному розвитку, що повинна забезпечувати підвищення ефективності, результативності та якості функціонування, адаптуючись до сучасних умов. У ході інноваційної діяльності формуються прямі і зворотні зв'язки між її суб'єктами:

1) донори – науково-дослідницькі підприємства або окремі науковці-розробники, які створюють інноваційну ідею (ядро) та здійснює інноваційні розробки (джерело), виробляючи інноваційний продукт та задовольняючи потреби замовника-реципієнта;

2) замовник-реципієнт – це підприємство – споживач інновації, яке впроваджує інноваційний продукт у конкретних умовах задля певної мети (підвищення конкурентоспроможності, якості, результативності та ефективності, санація, вигравш у конкурентній боротьбі тощо);

3) каталізатори – суб'єкти, які підтримують впровадження інновації та забезпечують їх поширення: інвестори, державні органи влади та самоврядування, контролюючі органи тощо.

Виділяють наступні перешкоди на шляху до інноваційного розвитку підприємства [1]:

1) брак та неприйняття інформації під час обґрунтування доцільності нововведення;

2) отримання висновку про недоцільність нововведення;

3) недостатність ресурсного забезпечення для розроблення і впровадження нововведення;

4) невдача щодо розроблення, впровадження або набуття нововведення;

5) відмова від нововведення.

Таким чином, при розробці та проведенні інноваційної політики необхідно враховувати наступні характеристики інновацій:

- 1) науково-технічний аспект щодо отримання науково обґрунтованого інноваційного продукту;
- 2) комерційний успіх інновації;
- 3) інновація повинна відповідати потребам реципієнта;
- 4) інновації створюються з урахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього середовища;
- 5) інновації повинні системно охоплювати усі аспекти фінансово-господарської діяльності;
- 6) інновації спричиняють незворотні зміни;
- 7) інновація стає із часом стереотипною;
- 8) інновації є формою подолання кризових явищ;
- 9) інноваційні процеси повинні бути безперервними та цілеспрямованими;
- 10) інновації провокують зміни результатів, ефективності та якості, зміну способів їх досягнення;
- 11) задля забезпечення постійного інноваційного розвитку необхідно впроваджувати механізми управління інноваціями;
- 12) ефективність впровадження інновації залежить від рівня сприйнятливості підприємства до інноваційних змін та наявності можливостей її здійснення.

Інновації мають план реалізації, а також оцінку результатів здійснення у певних умовах. Отже, впровадження інновацій передбачає розробку інноваційного проєкту щодо створення і реалізації інноваційного продукту.

Список використаних джерел:

1. Смельянов О.Ю. Інноваційний розвиток підприємств: сутність, послідовність оцінювання та перешкоди на його шляху. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.7>.
2. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Економічні студії*. 2020. № 1. С. 146–150.
3. Мігус, І., Коваль, Я. Інноваційний розвиток підприємств в умовах діджиталізації економіки. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 2(62). С. 159–165. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-159-165>.
4. Шатілова О.В. Шишук Н.О. Цифрові інструменти інноваційного розвитку бізнес-організації. *Проблеми економіки*. 2020. № 4. С. 249–255.
5. Клименко К.В. Діджиталізація як інноваційний розвиток підприємств: досвід України. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2020. № 4. Т. 3. С. 13–18.